

Les llengües i els seus parlants

Aquest bloc de sabers fa referència a tot allò que gira entorn de l'ús social de la llengua. No només tracta la llengua com a sistema de comunicació, sinó que posa el focus en els parlants i en com aquests construeixen la seva relació quan es comuniquen.

Treballar la diversitat lingüística ajuda l'alumnat a comprendre que les llengües són diverses i conviuen en diferents territoris i societats. Als centres escolars trobem, cada vegada més, alumnes amb llengües maternes molt diverses. Si entenem que la llengua és un element fonamental en el procés identitari de les persones, no podem invisibilitzar-ne cap: cal fer-les presents a l'aula i relacionar-les entre si. No hi ha llengües de primera i llengües de segona; el que sí que passa és que, en un territori determinat, en predominen unes més que altres. Aquest bloc de sabers, el que pretén és donar tot el significat i la importància a la llengua de cadascú, perquè així s'entengui i es potenciï la pràctica de la llengua de l'escola. Conèixer les diferents maneres que té la llengua per anomenar un mateix objecte o fer una salutació espontània poden ser una manera senzilla i agradable de compartir llengües i contrarestar-les a l'escola.

L'objectiu d'aquest bloc és fomentar la consciència sobre la diversitat lingüística i cultural, i promoure una actitud respectuosa i inclusiva en l'ús de la llengua. Per mitjà de la reflexió sobre la biografia lingüística personal i l'entorn, es busca identificar i superar prejudicis, afavorir una comunicació respectuosa i valorar la diversitat com a eina d'aprenentatge.

BLOC 1: LA LLENGUA I ELS SEUS PARLANTS

1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
Presa de consciència de les llengües que usen a casa i a l'escola, i de les llengües de l'entorn més proper. • Representació visual de la biografia lingüística • Explicitació del nom d'aquestes llengües • Memorització d'algunes expressions i cançons en llengües diferents	Presa de consciència de les llengües que usen a casa i a l'escola, i de les llengües de l'entorn més proper. • Comparació i contrast d'alguns mots de llengües presents al centre o familiars • Elaboració de mapes lingüístics de l'entorn del centre a partir de la detecció de llengües que hi són presents Explicació de la diversitat lingüística i cultural del centre a partir del reconeixement de les llengües i cultures presents al mateix centre. Lectura de contes de cultures diferents i detecció d'allò que	Presa de consciència de les llengües que fan servir i en quins contextos les fan servir. • Representació escrita o visual de la biografia lingüística personal • Elaboració de mapes lingüístics del barri • Observació i comentari de mapes lingüístics Explicació de la diversitat lingüística i cultural del món. Contrast entre qüestions relacionades amb la llengua i el seu ús.

BLOC 1: LA LLENGUA I ELS SEUS PARLANTS

Identificació amb acompanyament de prejudicis i estereotips lingüístics a través de: • Escolta activa de contes • Conversa posterior Comentari i acords sobre maneres de dir que no menystinguin ningú. Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències en la vida quotidiana. Acords sobre maneres de tractar-se entre companys i entre mestres.	tenen en comú. Identificació de prejudicis i estereotips lingüístics a través de: • Lectura d'articles de divulgació • Anàlisi d'expressions o frases fetes en diferents parlars o dialectes • Reflexió sobre diferents parlars Comentari i acords sobre maneres de dir que no menystinguin ningú en relació amb l'ús de la llengua o amb la gestualitat. Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències en la vida quotidiana. Reflexió sobre la importància que té per a la imatge pròpia i la dels altres l'ús d'un llenguatge no respectuós.	Posada en pràctica d'estratègies per detectar prejudicis i estereotips lingüístics: • Anàlisi de discursos quotidians • Visionat de vídeos de diferents parlars o dialectes • Reflexió sobre les diferències i semblances Comentari i acords sobre maneres de dir que no menystinguin ningú en cap tipus de situació comunicativa, presencial o virtual. Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències en la vida quotidiana. Detecció en situacions de la vida pública de comportaments que no respecten la diferència i els seus efectes en la convivència.
---	---	--

COMPETÈNCIES amb les quals es relaciona		1r i 2n		3r i 4t		5è i 6è	
		Saber al currículum	Proposta d'exemple	Saber al currículum	Proposta d'exemple	Saber al currículum	Proposta d'exemple
C1 C9	1	Presa de consciència de la diversitat lingüística per mitjà de la biografia lingüística personal i el mapa lingüístic de l'aula, treballats amb acompanyament.	Es pregunta a les famílies quines llengües parlen els infants amb els seus familiars. En una silueta del cos humà, cada infant pinta d'un color diferent la part del cos que associa amb cadascuna de les llengües del seu repertori. (Cal tenir un full individual amb la silueta dibuixada i amb el nom de les llengües).	Presa de consciència de la biografia lingüística personal i del mapa lingüístic de l'aula i de l'escola, de forma autònoma.	Després d'una conversa inicial dirigida pel docent, cada alumne escriu en un full quines llengües empra i amb quines persones ho fa. També escriu les llengües que està aprenent i quin domini creu que en té. Amb el docent, es fa una taula que ho reculli. #CO	Presa de consciència de la biografia lingüística personal i del mapa lingüístic de l'entorn geogràfic, de forma autònoma.	A l'aula elaboren una enquesta per saber quines llengües es fan servir a casa. L'enquesta s'haurà de passar a totes les famílies de l'escola. A la sol·licitud s'ha d'exposar el propòsit de l'enquesta. Amb els resultats s'elabora un mural que inclogui llengües, freqüència d'aparició i qui les parla amb qui.

							#EE
C1 C9	2			Explicació de la diversitat lingüística i cultural de l'entorn com a valor i eina d'aprenentatge.	Si a la classe hi ha infants de diverses llengües i cultures, se'ls demana informació sobre un tema en les seves llengües i, si no, es busca a la xarxa mirant de trobar explicacions en algunes llengües. Es constata com entendre diversos idiomes permet tenir més accés al coneixement. S'intenta comprendre els textos (o alguns fragments) en les llengües que no se saben. #AI	Explicació de la diversitat lingüística i cultural del món com a valor i eina d'aprenentatge.	El docent selecciona la informació que considera rellevant del programa https://www.3cat.cat/3cat/tene-n-un-mateix-origen-les-6-000-llengues-que-es-parlen-al-m-on/noticia/2904745/ Cada alumne apunta què sabia i què no amb relació a la informació que ha rebut. #CO
C1	3	Identificació, amb acompanyament, de prejudicis i estereotips lingüístics i cerca de solucions.	Es posen en comú els resultats del treball anterior (silueta del cos humà) donant valor a les llengües familiars, siguin les que siguin, i es vetlla per no parlar de llengües millors o pitjors, boniques o lletges, llengües rares o estranyes. Es fa la llista de quants idiomes coneixem entre tots, valorant la riquesa que representa per a l'escola tenir accés a tantes llengües. #CO	Identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i cerca de solucions en l'àmbit personal i escolar.	Es passa un qüestionari sobre què pensen de les diferents llengües (quina és més bonica, quina serveix per fer matemàtiques o poesia...). Es comenta, tot posant preguntes que facin trencar estereotips (els alemanys troben lletges les seves poesies?), per arribar a conclusions sobre les llengües com a eines de construcció de coneixement, de comunicació i d'expressió de la identitat.	Posada en pràctica d'estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i cerca de solucions en comunicacions orals, escrites i multimodals.	El docent proposa un debat sobre deu preguntes relacionades amb els prejudicis lingüístics i les actituds per combatre'ls. Es pot prendre com a referent: https://eltempir.cat/decaleg-prejudicis/ Les conclusions s'escriuen en un decàleg que s'haurà de fer públic. #CO

C1 C9	4	Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències en la vida quotidiana.	De manera col·lectiva, es reflexiona per fer una llista d'acords sobre com emprem el llenguatge a l'hora de comunicar-nos a l'aula: - Quan ens parlem, ens mirem a la cara/ulls. - Parlem sense insultar. - Parlem amb calma. - Fem servir un to adequat. - Demanem aclariments quan no entenem un infant. #RL	Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències en la vida quotidiana.	Es pensen quines paraules o expressions que diuen els infants a la classe o al pati molesten o poden molestar els companys. Es discuteix per què deu passar això. Es busquen alternatives més amables per dir el mateix.	Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències en la vida quotidiana.	A l'aula es fa un recull d'expressions que consideren discriminatòries. S'escriuen en un lloc visible i es busquen maneres alternatives de dir. A continuació, per parelles, escriuen la resposta a la pregunta següent: és el llenguatge el que discrimina o som les persones? Finalment, se'n fa una posada en comú. #EE
----------	---	---	--	---	---	---	--